

หลักเกณฑ์การประกวดดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน

ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พุทธศักราช ๒๕๖๗ “รวมศิลป์ แผ่นดินสยาม”

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กำหนดจัดการประกวดดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน
ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พุทธศักราช ๒๕๖๗ “รวมศิลป์ แผ่นดินสยาม” แบ่งเป็น ๔ ภาค ตามรายละเอียด ดังนี้

๑. การประกวดรวมศิลป์พื้นบ้านภาคเหนือ

๑.๑ ผู้เข้าประกวดต้องมีสัญชาติไทย

๑.๒ จำนวนผู้แสดง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๓๐ คน โดยไม่จำกัดอายุ

๑.๓ เวลาที่ใช้ในการแสดง ไม่น้อยกว่า ๑๐ นาที แต่ไม่เกิน ๒๐ นาที

๑.๔ วงดนตรี ประกอบด้วยเครื่องดนตรีที่แสดงถึงอัตลักษณ์วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ

๑.๕ ประเภทการแสดงที่ใช้ในการประกวด ผู้เข้าประกวดจะต้องสร้างสรรค์ชุดการแสดงและ
การบรรเลงโดยนำเอาการแสดงพื้นบ้านภาคเหนือมาเรียงร้อยให้มีความเชื่อมโยง กลมกลืน สัมพันธ์กัน
อย่างลงตัวที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต ความเชื่อ พิธีกรรม วรรณคดี/วรรณกรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคเหนือ
สัมพันธ์กันอย่างลงตัวและต่อเนื่อง ทั้งนี้ต้องอยู่ในจารีตและไม่ผิดธรรมเนียมการปฏิบัติของการแสดงพื้นบ้าน
ภาคเหนือ

๑.๖ องค์ประกอบการแสดง

๑.๖.๑ ดนตรี ให้เลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับการแสดง เช่น วงสะล้อ ซอ ซึง วงปี่จุม
ตอยอฮอว์น กลองสะบัดชัย กลองหลวง กลองม้งคละ หรือเครื่องดนตรีอื่นๆ ที่เป็นดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ

๑.๖.๒ การแสดงพื้นบ้าน ร้อยเรียงเชื่อมโยงโดยอาศัยนาฏศิลป์พื้นบ้าน เช่น ฟ้อนดาบ ฟ้อน
เจิง ฟ้อนเล็บ ฟ้อนแง้น ฟ้อนเทียน ฟ้อนสาวไหม ฟ้อนกายลาย ฟ้อนไต ฟ้อนนกกิ้งกะหड़ा ฟ้อนโต
ฟ้อนขันดอก ฟ้อนล้อ หรือฟ้อนพื้นเมืองตามอัตลักษณ์การแสดงท้องถิ่นของวัฒนธรรมในภาคเหนือ

๑.๖.๓ การนำเสนอกิจกรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อบูรณาการให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของการแสดงพื้นบ้านภาคเหนือ
ได้อย่างเหมาะสมและลงตัว

๑.๖.๔ การบรรเลงดนตรีประกอบการขับร้องทำนอง มีเนื้อหาการแสดงเพื่อเป็นการส่งเสริม
การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในภาคเหนือ

๑.๖.๕ เกณฑ์การตัดสิน ๑๐๐ คะแนน แบ่งเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๑) ดนตรี	๓๐ คะแนน
๒) การแสดง	๓๐ คะแนน
๓) การขับร้อง	๓๐ คะแนน
๔) กระบวนการบูรณาการ	๑๐ คะแนน

๑.๖.๖ ผลการตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด

๒. การประกวดรวมศิลป์พื้นบ้านภาคกลาง

๒.๑ ผู้เข้าประกวดต้องมีสัญชาติไทย เป็นเด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไป และศิลปิน

๒.๒ ผู้แสดง ผู้ร้อง ผู้บรรเลง รวมจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ คน แต่ไม่เกิน ๓๐ คน โดยมีเด็กและเยาวชนอายุไม่เกิน ๒๕ ปี เข้าร่วมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนนักแสดงทั้งหมด

๒.๓ เวลาที่ใช้ในการแสดง ไม่น้อยกว่า ๑๐ นาที แต่ไม่เกิน ๒๐ นาที

๒.๔ วงดนตรี ประกอบด้วยเครื่องดนตรีที่แสดงถึงอัตลักษณ์วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมดนตรีกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภาคกลาง

๒.๕ ประเภทการแสดงที่ใช้ในการประกวด ผู้เข้าประกวดจะต้องสร้างสรรค์เนื้อหา รูปแบบการแสดงและการบรรเลง ที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคกลาง นำเสนอในรูปแบบ “บูรณศิลป์” เรียงร้อยให้เชื่อมโยงกลมกลืน บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของภาคกลาง โดยเลือกนำเสนอเกี่ยวกับวิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ เรื่องราวของชาติพันธุ์ ความเชื่อ/พิธีกรรม/วรรณคดี/วรรณกรรม/การท่องเที่ยว และการละเล่น เป็นต้น

๒.๖ องค์ประกอบของการแสดง ต้องประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ การขับร้อง การรำ และการบรรเลงดนตรี

๒.๖.๑ การขับร้อง ให้เลือกเพลงประกอบการแสดง เช่น เพลงไทยเดิม ขับเสภา เพลงพื้นบ้านต่าง ๆ หรือเพลงของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภาคกลาง ทั้งนี้ บทร้องประกอบการแสดงต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ปรากฏในช่วงใดช่วงหนึ่งของการแสดงตามความเหมาะสม

๒.๖.๒ การรำ ให้เลือกจากการรำ/ระบำ ที่แสดงถึงอัตลักษณ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือกลุ่มชาติพันธุ์ภาคกลาง

๒.๖.๓ การบรรเลงดนตรี ให้ใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านบรรเลงสด ไม่อนุญาตให้ใช้เครื่องดนตรีไฟฟ้าทุกชนิด โดยเลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับการแสดง เช่น กลองยาว แตรวง วงปี่พาทย์ เครื่องสาย หรือดนตรีพื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภาคกลาง

๒.๗ การสร้างสรรค์ชุดการแสดงต้องสื่อให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของการแสดงพื้นบ้านภาคกลางได้อย่างเหมาะสมและชัดเจน

๒.๘ เกณฑ์การตัดสิน คณะกรรมการตัดสินจะพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

๒.๘.๑ แนวคิดและเนื้อหาของการแสดง ๒๐ คะแนน

๒.๘.๒ วิธีการนำเสนอ การออกแบบและการสร้างสรรค์การแสดง ๒๐ คะแนน

ได้แก่ การร้อยเรียง การเชื่อมโยงขององค์ประกอบการแสดง
ความเหมาะสมของการแต่งกาย อุปกรณ์ และอื่นๆ

๒.๘.๓ การร้อง (บทประพันธ์ น้ำเสียง กลวิธีการขับร้อง
อักขระ สีลาและอารมณ์) ๒๐ คะแนน

๒.๘.๔ การรำ (การออกแบบท่ารำ การเรียงร้อยท่ารำ
การใช้สีลาอารมณ์ประกอบการแสดง และการใช้พื้นที่
ในการแสดง) ๒๐ คะแนน

๒.๘.๕ การทำเพลง (จังหวะ ทำนอง การเรียบเรียงเสียงประสาน
และคุณภาพของเสียงซึ่งมีความถูกต้องและกลมกลืน) ๒๐ คะแนน

๒.๙ ผลการตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด

๓. การประกวดรวมศิลป์พื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๑ ผู้เข้าประกวดต้องมีสัญชาติไทย

๓.๒ คณะที่เข้าร่วมการประกวดต้องมีจำนวนผู้แสดง ไม่น้อยกว่า ๒๕ คน แต่ไม่เกิน ๓๐ คน

๓.๓ ผู้แสดงจะต้องมีอายุไม่เกิน ๒๐ ปี บริบูรณ์ ทั้งนี้สามารถนำผู้แสดงที่มีอายุมากกว่า ๒๐ ปีขึ้นไป เข้าร่วมการประกวดได้ไม่เกิน ๕ คน (จะเล่นในตำแหน่งหรือการแสดงใดก็ได้) ทั้งนี้ให้เป็นไปโดยความสมัครใจ

๓.๔ เวลาที่ใช้ในการแสดง ไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที แต่ไม่เกิน ๓๕ นาที หากใช้เวลาไม่ถึงหรือเกินกำหนดดังกล่าวจะหักคะแนนที่ละ ๑ คะแนน ทั้งนี้ เศษของวินาทีให้คิดเป็น ๑ นาที

๓.๕ วงที่เข้าร่วมประกวดต้องประกอบด้วย เครื่องดนตรี นักดนตรี นักร้อง นักแสดง อุปกรณ์ประกอบการแสดงตามความเหมาะสม เช่น วงโปงลาง วงหมอลำ วงกันตรึม วงมโหรีโคราช วงพิน แคน ซอ วงกลองยาวอีสาน วงดนตรีท้องถิ่นอีสานอื่นๆ และเครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกวดทุกชนิด ห้ามใช้เครื่องช่วยแต่งเสียง โดยบังคับให้ใช้ตู้แอมป์พิน ตู้แอมป์เบส ที่ผู้จัดการประกวดจัดไว้ให้เท่านั้น

๓.๖ การนำเสนอการแสดง ประกอบด้วย

๓.๖.๑ ชุดการแสดงเปิดวง ต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบรรเลงทำนองหรือลายดนตรี เช่น ความเหมาะสมเทคนิคกลวิธีของการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละประเภท และรูปแบบการนำเสนอการแสดงประกอบต่าง ๆ

๓.๖.๒ การแสดงวิถีชีวิตคนอีสาน ประกอบด้วย การขับร้องประกอบเรื่องราววิถีชีวิตคนอีสาน โดยใช้การขับร้องทำนองต่างๆ เช่น ลำทางสั้น ลำทางยาว ลำเต้ย ลำเดิน ลำเพลิน ลำแพน ลำพวน ลำภูไท ลำตังหวาย ลำสีพันดอน ลำไทรเลย ลำคอนสารวัน กันตรึม เจริญ ลิเกเขมร เพลงโคราช เพลงกล่อมลูก การสวด แหม่ ลำนำ สรภัญญะ หรือทำนองอื่นๆ ที่มีในท้องถิ่นอีสาน

๓.๖.๓ การบรรเลงดนตรีประกอบการขับร้องทำนองอีสาน มีเนื้อหาการแสดงเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในภาคอีสาน โดยการประพันธ์คำร้องขึ้นใหม่

๓.๖.๔ การแสดงเทิดพระเกียรติ แสดงประกอบการขับร้องที่มีเนื้อหาเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๓.๗ เกณฑ์การตัดสิน คณะกรรมการตัดสินจะพิจารณาให้คะแนน รวม ๑๐๐ คะแนน จากการร้อยเรียงให้เกิดความเชื่อมโยง กลมกลืน สัมพันธ์กันอย่างลงตัว

๓.๗.๑ ดนตรี

๓๐ คะแนน

๓.๗.๒ การแสดง

๓๐ คะแนน

๓.๗.๓ การขับร้อง

๒๐ คะแนน

๓.๗.๔ ความคิดสร้างสรรค์และกลวิธีการเสนอ

๑๐ คะแนน

๓.๗.๕ ฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดง

๑๐ คะแนน

๓.๘ ผลการตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด

๔. การประกวดรวมศิลป์พื้นบ้านภาคใต้

๔.๑ ผู้เข้าประกวดต้องมีสัญชาติไทย

๔.๒ จำนวนผู้แสดง จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ คน แต่ไม่เกิน ๓๐ คน (รวมทั้งนักแสดงและนักดนตรี) โดยไม่จำกัดอายุ แต่ต้องมีเด็กและเยาวชนอายุไม่เกิน ๒๕ ปี เข้าร่วมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด

๔.๓ เวลาที่ใช้ในการแสดง ไม่น้อยกว่า ๑๖ นาที แต่ไม่เกิน ๒๐ นาที

๔.๔ วงดนตรี ประกอบด้วยเครื่องดนตรีที่แสดงถึงอัตลักษณ์วัฒนธรรมดนตรีของภาคใต้ เช่น เครื่องดนตรีที่ใช้สำหรับประกอบการแสดงโนรา หนังตะลุง ร้องเงิ้ง เป็นต้น และสามารถนำเครื่องดนตรีประเภทอื่นมาประสมวงได้ตามความเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับดนตรีพื้นบ้านภาคใต้เป็นหลัก

๔.๕ ประเภทการแสดงที่เลือกนำมาใช้ในการประกวด

๔.๕.๑ ผู้เข้าประกวดจะต้องสร้างสรรค์รูปแบบการแสดง ชุดการแสดง และการบรรเลง โดยนำเอาการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ แบบ “บูรณศิลป์” มากำหนดแนวคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น วิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม หรือรวมกัน ที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ ให้มีความเชื่อมโยง กลมกลืน สัมพันธ์กันอย่างลงตัวและเหมาะสม โดยการเลือกใช้ในการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ มากกว่า ๑ รายการ เช่น โนรา หนังตะลุง ลิเกป่า ร้องเงิ้ง ชัมเบ็ง ดิเกร์ฮูลู สีละ มะโย่ง ดาระ ฯลฯ

๔.๕.๒ บทร้องประกอบการแสดงมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ ให้ปรากฏช่วงใดช่วงหนึ่งของการแสดง โดยใช้บทร้องและทำนองเพลงพื้นบ้านภาคใต้ เช่น บทร้องโนรา บทร้องหนังตะลุง เพลงบอก เพลงนา เพลงกล่อมเด็ก เพลงเรือ เพลงตันหยง เพลงร้องเงิ้ง ดิเกร์ฮูลู เพลงลิเกป่า เพลงอนาซิด เป็นต้น

หมายเหตุ : ในกรณีมีบทร้องที่เป็นภาษามลายูถิ่น ทางกรมส่งเสริมวัฒนธรรมจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นในการประกวดด้วย

๔.๕.๓ บทร้อง ทำนองเพลง ทำร่ำ โดยสร้างสรรค์บูรณาการขึ้นจากรากฐานเดิม โดยไม่คัดลอกผลงานสร้างสรรค์ของผู้อื่น

๔.๖ เกณฑ์การตัดสิน คณะกรรมการตัดสินจะพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

๔.๖.๑ การแสดง พิจารณาจากองค์รวมของแนวคิด กระบวนทำร่ำ ๔๐ คะแนน
ความพร้อมเพรียง อารมณ์นักแสดง ความสอดคล้อง
ความสวยงาม องค์ประกอบของเครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์
ที่ใช้ในการแสดง

๔.๖.๒ ดนตรี พิจารณาจากการสร้างสรรค์จังหวะทำนองเพลง ๓๐ คะแนน
ที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานให้ไพเราะ เหมาะสม
กลมกลืนกับการแสดง

๔.๖.๓ บทร้อง มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติ ๒๐ คะแนน
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี และส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้
มีความถูกต้องตามขนบนิยมของการแสดงประเภทนั้น ๆ

๔.๖.๔ ความเหมาะสมของจำนวนผู้แสดงตามที่กำหนด ๑๐ คะแนน
และระยะเวลาที่ใช้ในการแสดง

๔.๗ ผลการตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด